

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 65/05
06.10.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović i Jelene Borovac, članova veća, u parnici tužilaca AA i BB koje zastupa punomoćnik BV, advokat, protiv tuženog VV koga zastupa punomoćnik BV, advokat, radi zaštite modela i činidbe odlučujući o žalbi tužilaca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kruševcu P br. 2/2001 od 4.2.2005. godine, u sednici održanoj 6.10.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJAJU SE kao neosnovane žalbe tužilaca i potvrđuje presuda Okružnog suda u Kruševcu P br. 2/2001 od 4.2.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Kruševcu P broj 2/2001 od 4.2.2005. godine stavom prvim izreke delimično je usvojen tužbeni zahtev tužioca AA i tuženom zabranjeno da u svojoj SZR \"GG\" sa sedištem u DD ili na bilo kojem drugom mestu proizvodi i stavlja u promet suncobran sa dve rupe za postavljanje držača za suncobran na igrački dečija plastična kolica za lutke koji je kao zaštićeni model tužioca AA priznat rešenjem br. M-24/98 Saveznog zavoda za intelektualnu svojinu. Stavom drugim izreke obavezan je tuženi da uništi sve proizvedene suncobrane za igračku dečija plastična kolica za lutke u roku od 15 dana pod pretnjom prinudnog izvršenja. Stavom trećim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužioca AA da se tuženi obaveže da na alatu za proizvodnju stranica za igračku dečija plastična kolica za lutke zatvori formirače za postavljanje držača za suncobran. Stavom četvrtim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužilje BB kojom je tražila da se tuženom zabrani da u svojoj SZR \"GG\" ili na bilo kom drugom mestu proizvodi i stavlja u promet zaštićeni model suncobrana sa dve rupe za postavljanje držača za suncobran na igrački dečija plastična kolica za lutke koji je kao zaštićeni model tužioca AA priznat rešenjem broj M-24/98 Saveznog zavoda za intelektualnu svojinu. Stavom petim izreke odbijen je tužbeni zahtev tužilje Zorice Jovanović da se tuženi obaveže da na alatu za prizvodnju stranica igračke dečija kolica za lutke zatvori rupe, formirače rupa predviđenih za postavljanje držača za suncobran, kao i uništi sve prizvedene suncobrane za izradu dečija plastična kolica za lutke. Stavom šestim izreke odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

Protiv navedene presude tužioci su blagovremeno izjavili žalbu zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava, kao i zbog odluke o troškovima parničnog postupka.

Ispitujući pravilnost pobijane presude u smislu odredbe člana 365. ranije važećeg Zakona o parničnom postupku koji se primenjuje na osnovu člana 491. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" br. 125/2004), Vrhovni sud je našao da žalbe nisu osnovane.

U provedenom postupku nema bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. ZPP, na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti i na koje tužioci u žalbi ukazuju. Naime, nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 1. i stava 2. tačka 12. ZPP kada je odbijen tužbeni zahtev tužilje BB.

U provedenom postupku utvrđeno je da je na osnovu člana 6. i 29. Zakona o modelima i uzorcima ("Službeni list SRJ" br. 15/95) a po provedenom postupku ispitivanja prijave za priznanje modela-uzorka Savezni zavod za intelektualnu svojinu rešenjem broj M-24/98/3 od 23.10.1998. godine priznao model-uzorak po prijavi za priznanje modela-uzorka broj M24/98 podnetoj 27.3.1998. godine od strane tužioca AA sa pravom prvenstva od 27.3.1998. godine, kao dana prijave i prema zaštićenoj slici ili crtežu i sa opisom, kao u prilogu ovog rešenja, upisan je u registar modela pod brojem 9762. A, na osnovu prijave za priznanje modela broj M24/98 podnetoj 27.3.1998. godine od strane AA utvrđeno je da je predmet zaštite suncobran za kolica.

Tužilac AA je sa vašara iz ____ doneo igračku plastična kolica za lutku. Tužilac AA i tuženi VV su ova kolica ortački proizvodili svako u svojoj radnji, određeni deo, tako što su tužioci proizvodili točkove i štapiće, a tuženi stranice kolica. Troškove su snosili svako, svoje a dobit delili na pola.

Nakon prestanka ortakluka tužilac AA uz pomoć tužilje BB konstruisao je suncobran za ova kolica i isti zaštitio navedenim rešenjem Saveznog zavoda za intelektualnu svojinu.

Ovu igračku kolica sa zaštićenim modelom-suncobrannom proizvode tužioci u SZR \"ĐĐ\" koja se vodi na ime tužilje BB u kojoi tužilac AA nema status zaposlenog radnika, a tužioci međusobno nemaju zaključeni ugovor o

ekonomskom iskorišćavanju zaštićenog modela tužioca AA.

Tuženi VV je model suncobrana prekopirao i neovlašćeno stavio u promet, pa je sa proizvodnjom i prodajom nastavio i nakon što ga je tužilac AA upozorio.

Na osnovu nalaza i mišljenja veštaka utvrđeno je da je tuženi VV svojim proizvodom izvršio povredu modela broj 9762-M-24/98 zaštićenog rešenjem izdatim 23.10.1998. godine od strane Saveznog zavoda za intelektualnu svojinu čiji je vlasnik tužilac AA ovo zato što kolica za lutku sa suncobranom SZR \\"ĐĐ" i kolica za lutke sa suncobranom SZR \\"GG" imaju identične vezivne tačke za suncobran za kolica tj. tačke Olsona suncobrana na stranicama kolica, što je predmet razmatranja, te tačke su identične, kako na prednjem delu u obliku otvora u koje se učvršćuje odgovarajuća metalna žica za suncobran, tako i u zadnjem delu u vidu poprečnog nosača koji spaja bočne strane kolica. Oba suncobrana su izrađena od sličnog materijala, a zaštita se odnosi i na trapezasti oblik suncobrana gledano sa prednje strane koje imaju kolica tuženog VV vlasnika SZR \\"GG".

Zato je Okružni sud pobijanom presudom delimično usvojio tužbeni zahtev tužioca i zabranio tuženom da u svojoj SZR \\"GG" sa sedištem u DD ili na bilo kom drugom mestu proizvodi i stavlja u promet suncobran sa dve rupe za postavljanje držača za suncobran na igrački dečija plastična kolica za lutke i obavezao ga da uništi sve proizvedene suncobrane za igračku dečija plastična kolica za lutke obzirom da tužilac AA, kao nosilac prava na model broj 9762-M-24/98 rešenjem izdatim dana 23.10.1998. godine od strane Saveznog zavoda za intelektualnu svojinu, ima isključivo pravo na ekonomsko iskorišćavanje zaštićenog spoljnog oblika i pravo da to uskrati svakom trećem licu, a prema članu 31. Zakona o modelima i uzorcima ("Sl. list SRJ" broj 15/95), što se žalbom i ne pobija.

Međutim, Okružni sud je na osnovu nalaza i mišljenja veštaka EE datog na ročištu za glavnu raspravu održanu dana 1.9.2003. godine koji se žalbom ne dovodi u sumnju utvrdio da rupe na bočnim stranama dečijih kolica za lutku ako služe za pričvršćivanje suncobrana, bez obzira koliko ih je na stranicama kolica, radilo bi se o zaštićenom modelu. Ali ako su rupe izbušene bez namene postavljanja suncobrana ne bi se radilo o zaštićenom modelu.

Kako tužilac AA nije dokazao da rupe na kolicima koja proizvodi tuženi imaju isključivu namenu postavljanja suncobrana to je pravilno Okružni sud odbio tužbeni zahtev tužioca AA da se tuženi obaveže da na alatu za proizvodnju stranica za igračku dečija plastična kolica za lutke zatvori formirače za postavljanje držača za suncobran.

Pravilno je odbijen u celosti tužbeni zahtev tužilje BB. Ovo zato, što prema odredbama Zakona o modelima i uzorcima člana 5, 31, 32. i 33. samo nosilac modela odnosno njegov autor ima moralna i imovinska prava, a to pravo stiče upisom u odgovarajući registar i važi od datuma podnošenja prijave (član 34. navedenog Zakona o modelima i uzorcima odnosno član 5. pravo na zaštitu predmeta modela daje samo autoru ili njegovom pravnom sledbeniku odnosno poslodavcu u slučaju predviđenim Zakonom o modelima i uzorcima).

Kako tužilja BB nije shodno odredbama Zakona o modelima i uzorcima autor suncobrana za kolica jer joj to pravo navedenim rešenjem Saveznog zavoda za intelektualnu svojinu nije priznato niti njegov pravni sledbenik ni poslodavac u slučajevima predviđenim zakonom niti joj je nosilac modela odnosno podnositelj prijave AA ugovorom o prenosu sastavljenim na način propisan članom 36. Zakona o modelima i uzorcima i upisanim u odgovarajući registar to pravo preneo. Kako prema odredbi člana 46. Zakona o modelima i uzorcima tužbu zbog povrede modela odnosno uzorka iz člana 44. i 45. tog Zakona može podneti podnositelj prijave, nosilac modela odnosno uzorka kao i sticalac isključive licence to je pravilno Okružni sud zaključio da tužilja Zorica Jovanović nije aktivno legitimisana jer nema pravo na građansko pravnu zaštitu u slučaju povrede modela-suncobrana za kolica.

Pismeni ugovor o zajedničkom upravljanju SRZ \\"ĐĐ" sa sedištem u DD kojeg su tužiocи zaključili u Kruševcu 5.1.1998. godine ne daje tužilji BB pravo na tužbu zbog povrede modela iz člana 44. i 45. Zakona o modelima i uzorcima, zato što prema odredbi člana 36. Zakona o modelima i uzorcima ugovor kojim se prenosi pravo, licenca zaloga, franšiza i slično čiji je predmet model koji nije upisan u odgovarajući registar ne proizvodi pravno dejstvo prema trećim licima. Zato navodi žalbe tužene BB nisu osnovani.

Nisu osnovani ni navodi žalbe kojima tužiocи pobijaju dosuđene troškove parničnog postupka zato što za odlučivanje o dužnosti konačnog snošenja parničnih troškova Zakon o parničnom postupku propisuju načelo uspeha u sporu član 154, a tužilac AA je delimično uspeo u ovoj parnici.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je na osnovu odredbe člana 368. ZPP, odlučio kao u izreci.

Predsednik veća- sudija

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpravka

MN